



De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal
weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dinsdag*,
Woensdag, *Donderdag*, *Zaterdag* en *Zondag*, is
5 in de drie maanden.

ZONDAG 23 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf
regels, f1.00, en voor elken regel daarboven 20
centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke
plaatsing.

De onafhankelijkheid der regterlijke magt in de koloniën.

Tot de eigenaardigheden van het autokratisch beheer in de koloniën behoort ook de afhankelijkheid der regterlijke magt, in die gewesten, van den wil des ministers of van den gouverneur-generaal. Wij, in Europa, zijn gewoon de scheiding van de verschillende attributen der regering en de daardoor ontstane onafhankelijkheid der regterlijke magt als een der heilrijkste gevolgen van de Fransche omwenteling te beschouwen. Thans is er een minister bij ons opgestaan, om de voortreffelijkheid van het regeringsstelsel te verdedigen, onder hetwelk, hij het gemis van zoo vele andere waarborgen, ook die eener onafhankelijke regterlijke magt gevoeld wordt.

Een stelsel van willekeur en van geheimhouding wordt bij de regering onzer Overzeesche bezittingen gevolgd. De wil van éenen man geldt voor wet. Wat men zich hier te lande tegen den verachtelijksten booswicht niet zou durven veroorloven, dewijl ook hem de wet beschermt en eene onafhankelijke regterlijke magt gereed staat, ook hem de werking dier wet te doen ondervinden, mag in de koloniën een grillig en eigenzinnig gezaghebber jegens den besten ingezetenen straffeloos plegen. Het gelukkig autokratisch stelsel ontkent aan den individu alle regt; daar is geen midden tusschen den wil des gebieders en de onderwerping der onderdanen. Wanneer daar regt gesproken en ten uitvoer gelegd wordt, zoo is dit, dewijl de *soverein*, die er den koning vertegenwoordigt, in een goeden volk is, en dit wel gedoogen wil; maar bevalt het hem niet langer, — een enkel besluit is genoegzaam om allen, of hen, aan welke hij zijne magt wil doen ondervinden, buiten de wet te plaatsen.

Zoodra er vaste regels ter opvolging gesteld zijn is men van hunne nakoming alleen dan verzekerd, wanneer men over hunne verwaarloosing bij eenen onafhankelijke regter kan klagen: waar deze niet is, heeft men geenerlei zekerheid, dat, hetgeen voor het oogenblik regt heet, ook werkelijk als regt zal gelden.

Zulk eene onafhankelijke regterlijke magt wordt aan onze koloniën — de minister heeft het erkend — met opzet onthouden. Eene onafhankelijke regterlijke

magt strijdt met een autokratisch beheer, zegt hij; dat is: de autokratie wil niet alleen willekeurig regels kunnen stellen, maar zich ook van hunne naleving naar goedvinden ontslaan. Zij dwingt de bewoners der koloniën aan hare grillen te gehoorzamen, maar tegenover haar is geen regt. Gij hebt misschien, op grond van algemeene regtsbeginselen en overeenkomstig de tijdelijk in de koloniën geldende regels het ontwijfelbaarste regt, — dit helpt u niet, wanneer het den gouverneur-generaal niet lust, u, dien hij haat, dewijl gij verstandig zijt, onafhankelijk denkt, het genot van dat regt te doen hebben. Men neemt een besluit, waarbij het den regter verboden wordt zijnen pligt jegens u te vervullen, — u het regt, dat u toekomt, te verzekeren. Is dit genoeg; men ontnemt u, zonder vorm van proces, uwe eigendommen, tot welker verkrijging gij uw vermogen, uwe gezondheid hebt besteed; of wel, men ontrukkt u aan vrouw en kinderen, plaatst u aan boord van een schip, en vervoert u naar Europa. Te vergeefs wendt gij uwe oogen tot den regter; hij ziet uwe verongelijking, maar hem zijn de handen gebonden: hij moet toezien, dat onregt voor regt geldt: zijne bescherming bestaat voor u alleen zoo lang als het belang der magthebbenden daarmede niet in strijd is; maar zoodra dit het geval is, helpt u geen regter.

In zijne uitspraak is de regter vrij, zegt de minister. Dit is onjuist: want de regter moest meer dan mensch zijn, wanneer hij in een land, waar bestaan en vrijheid van eenen wank des gebieders afhangen, niet dikwijls meer lette op hetgeen hij aan hen, die de magt hebben, aangenaam vermoedt te zijn, dan op hetgeen regt is. Het stelsel, dat geene onafhankelijke regterlijke magt dulden kan, veroordeelt zich zelf. Het erkent, dat het geenen anderen regel gevolgd wil zien dan eigenen wil. Het plaatst zich boven wet en regel, en wil daarom de toepassing van deze, niet anders dan naar zijn goedvinden dulden. Zoo wordt door den heer BAUD het koloniale stelsel begrepen; zoo wordt door hem voor de vrijheid en de regten van den Nederlander in de koloniën gezorgd. Slavernij der blanken gelijk der zwarten; willekeur en dwingelandij, geen regt, moeten daar heerschen.

Buitenlandsche berichten.

TURKIJE.

Konstantinopel 4 aug. De Porte heeft de Albaneesche kust in staat van blokkade verklaard. Eene fregat en twee stoomschepen zijn reeds aan het kruisen in die wateren, met het doel om de opstandelingen, welke onder Guleka, hoe langer hoe meer in getal toenemen, alle hulpmiddelen af te snijden, welke hun vooral door Grieksohe schepen werden toegevoerd.

ITALIE.

Napels, 7 aug. Den 1sten augustus verdroogden in den omtrek van Resina, Portici, Bosco Reale en de bronnen, en des avonds vernam men een hevig gedreun van den Vesuvius: De bovenste nieuwe krater heeft eenige uren lang, en goot eindelijk met groot geweld een lavastroom uit, welke na 35 minuten tot het zoogenaamde Piano del Genistro den berg was afgevoerd. Op verschillende punten aan den ouden krater opende zich de grond en toonden zich gloeiende massa's. Den 5den des middernachte stroomde naar de zijden van Basco-Reale een tweede stroom lava van een breedte van 15 passen. Tevens vormden zich twee nieuwe kleine kraters, welke vele gloeiende stenen onder vreemdlijk gerommel in de lucht slingerden, en de bewoners deser strek met schrik vervulden. Het schouwspel te Napels is zeer prachtig, en de meeste vreemdelingen kwamen herwaarts om hetzelfde te genieten.

Turin, 10 aug. Dat de hertog van Lucca naar Massa gevlikt zou zijn, bevestigt zich niet. Mitsdien kunnen de voorstellingen welke de Toakaansche regering, naar de deswege verspreide geruchten, tegen eene vreemde interventie in de aangelegenheden van Lucca zou hebben ingebracht, slechts gegrond zijn op veronderstellingen, welke tot dusver niet zijn verwezenlijkt.

Men schijnt thans veel geruster te zijn over den gang der binnenslandsche aangelegenheden van Zwitserland. Niettemin duren de diplomatische onderhandelingen voor eventuele gebeurtenissen voort.

(A. A. Z.)

DUITSCHLAND.

Bremen, 10 aug. De verhuizing naar Texas heeft hier geheel opgehouden. Daarentegen bloeit die naar Nieuw-Holland in dese haven zeer. In de vorige maand zijn 300 Pruisen met het schoone schip *Beckerath* derwaarts vertrokken, en thans volgt het schip *Gellert*, met een groot aantal lutherische Pruisen, die onder leiding van hunnen beërft, den heer Oster uit Posen, eene nieuwe kolonie willen stichten, waartoe zij van de Zuid-Australië-compagnie te Londen bijzondere ondersteuning verkrijgen. Het schip *Beckerath* heeft eene Duitse pers, tot het oprichten van een Duitse dagblad in de stad Adelaide, meegenomen. Reeds sedert eenige jaren is daar eene Duitse lutherische gemeente gevestigd.

ZWITSERLAND.

Bern, 12 aug. Heden overhandigde de gezant van Engeland, de heer Peel, aan den president van den bondsdag eene nota. Lord Palmerston drukt daarin niet alleen zijn volle vertrouwen en zijne hoogachting jegens den persoon des voorzitters van den landsdag uit, maar verklaart zich ook ten stelligste tegen iedere interventie in de aangelegenheden van Zwitserland.

PRUISSEN.

Stettin, 22 aug. De tegenwoordigheid van Cobden wordt op alle plaatsen, waar hij zich achtereenvolgens ophoudt, met luister en geestdrift door alle vrienden van vooruitgang gevierd; de berichten van de ter zijner eere gegeven gastmalen zijn niet onbelangrijk wegens de toaſten zoo door hem zelven, als door anderen ingesteld. Zoodanige maaltijd had alhier eergisteren plaats. — Cobden beantwoordde de hem met geestdrift toegebrachte toast, met te zeggen, dat de verdienſte, van het groote denkbeeld toegepast te hebben, hem niet alleen toekwam. Reeds lang hadden de wijsgeeren er zich mede bezig gehouden, en hij met de zijnen had het slechts voor het volk meer toegankelijk gemaakt; het was slechts het A. B. C. der staathuishoudkunde, wat hij op markten en straten geleerd had. Bescherming paste wel voor vrouwen en kinderen, maar niet voor mannen; want wanneer een man zich liet beschermen, zou zijne mannelijkheid verloren gaan.

Het beginsel van vrijen handel had door de opheffing der koornwetten in Engeland eene groote zege behaald tegen dat van bescherming, en hij hoopte, dat die schandelijke wetten nimmer zouden terugkeeren uit het gebied der onderwereld, waarheen zij verwezen waren; dat de rijkzende en dalende ſchaal zou blijven op nul, waarop zij was gezakt. Er was echter, om het beginsel geldende te maken, nog veel te doen overgebleven, en hij maakte alleen aanspraak op de erkanning, dat hij bij het regte einde was aangevaren; dat de koornwetten de hoekſteen waren geweest van het hatelijk gebouw der bescherming, en dat, deze nu weggeslagen zijnde, het oyezige ſpoedig na zou storten. De actie van ſcheepvaart was ook een deel van dat gebouw, en de oederzoekingen, gedurende de tegenwoordige zitting der Parlements-oprigters dezer wetten toonden hoe groot belang men nu reeds in Engeland aan dit onderwerp hechtte. Het was iets eigendommelijks van het Saksische bloed, dat de Engelschen en Duitschers gemeend hadden, eenigzins langzaam te werk te moeten gaan; echter twijfelde hij niet, wanneer men den tijd slechts afwachtte, of ook de wetten op de ſcheepvaart zouden denzelfden weg gaan, dien de koornwetten reeds genomen hadden. (Zie de *verrederde goedkeuring*). Dezelfde oorzaken hebben dezelfde gevolgen, bij ſchepen evenzeer als bij koorn. Bescherming maakte slechts, zoo als ginds den landman, zoo hier den zeeman, den kapitein, den ſcheepbouwermeester, en den reeder lui, laf en hulpeloos; enz.

Nadat, onder meer andere toaſten, ook op de gelukkige terugkomst van Cobden uit Rusland was gedronken, nam hij nogmaals het woord, en zeide, dat hij vreesde verkeerd verstaan te zijn. Dat het hem leed, zoo doen, niet uit Siberië terug te keeren; dat hij echter Rusland en Pruisſen niet bezoekt in de verwachting om zijne denkbeelden reeds in uitvoering gebreng te zien; dat hij niet reisde om propaganda te maken, doch slechts om waar te nemen, en zich zelf te onderrigten; hij had de vaste overtuiging, dat geen vreemdeling het regt had, zich met de bijzondere ſtaatkunde van een rijk te bemoeijen: en op deze wijze had hij nu Frankrijk, Spanje, Italië, Oostenrijk en Pruisſen bezocht. Overal had hij voor vrijen handel weerklank gevonden; vrije handel kende geen onderscheid tusschen klassen, partijen of natien. Hij moest opmerken, dat Engeland zelf nog niet zoo lang geleden het tegenovergesteld beginsel gehuldigd had, en dat men nu ook de andere natien den tijd moest laten den nieuw ingeslagen weg te volgen. Hij kon geen vijandschap hebben tegen Rusland, want de voorstanders van vrijen handel waren vreemd aan alle animositeit; de vrije handel was een geschenk voor de geheele wereld en maakte de menschen tot één huisgezin; voor hen behoefde men geene vestingen te bouwen noch te herstellen. Vrije handel noodigt vrienden uit; vestingen trekken den vijand aan. — Deze tweede aanspraak viel eenen eindeloos luiden bijval ten deel, en steeg voornamelijk ten top bij de laatste voor Stettin zoo betekenisvolle toespeling.

Koningsbergen, 24 aug. Dezer dagen kwam een Poolsch edelman met zijne vrouw in de badplaats Zoppot aan. Beiden hadden wegens den Krakauschen opstand preventief gevangen gezeten, ten gevolge waarvan hun het haar geheel kaal werd afgeschoren, soodat zij nu nog in denzelfden toestand

waren. Zoodra werd dit niet bemerkt, of alle Polen, zelfs de dames, lieten hunne haren afscheren.

— Men zegt dat de opperpresident Bötticher het bevel gegeven heeft, om de door de regering aangekochte graanvoorraden *à tout prix* te verkoopen.

ENGELAND.

Londen, 23 aug. De laatste tijdingen van de koninklijke fluitje zijn van den 15den. Op dien dag was de koninklijke familie met den prins van Leiningen te Carnarvon aangekomen en de straat van Mehal doorgeſtevend. De fluitje is tot op een twintigtal mijlen Englin genaderd, en eenige weinige uren waren genoegzaam geweest, om de koningin, naar de Iersche hoofdstad te brengen, maar zij zal dit jaar nog niet deze stad, welke nog geen bezoek van haar gehad heeft, met hare tegenwoordigheid vereeren.

— Het dagblad *the Globe* wijdt een nieuw artikel aan de verkiezing van den heer Rothschild; het geeft te verstaan dat het gouvernement in de aanstaande zitting een ontwerp voor de emancipatie der Joden zal voordragen. Ter dezer gelegenheid maakt de *Standard* hoogst schampere aanmerkingen, en verklaart dat hij dit ontwerp even krachtadig zal bestrijden als de emancipatie der katholieken. Mag men den *Standard* gelooven, dan zou de verkiezing van den heer Rothschild aan de hatelijkste omkopping te danken zijn.

— De admiraliteit laat tegenwoordig te Chattam een onderzoek bewerkstelligen, en neemt den kapitein en de officieren in het verhoor van de *Iris*, welk ſchip voor eenigen tijd hiergekomen is met een gedeelte der zilveren baren, waarmede de Chinezen hunne ſchatting betalen. Bij het openen van een der kisten, welke voor 1000 £ aan zilver moesten bevatten, heeft men bevonden dat dezelve met lood gevuld was. De kist was zorgvuldig gesloten en verzegeld, en geleek naauwkeurig op al de andere.

— Men haalt een voorbeeld aan, van den invloed der verbeeldingskracht op den mensch: Eene vooraamde dame reisde dezer dagen naar Ramsgate over zee. Zij wist niet dat het vaartuig, om die haven te bereiken, het noorden van Foteland moest voorbij ſtevenen, eenp zeestreek bekend om hare gevaarlijke vaart. Toen het ſchip op de hoogte der kist gekomen was, had een der passagiers de onvoorzigtigheid dit aan de dame te doen opmerken. Deze viel daarop in eemagt en niettegenstaande alle aangewende hulp, bekwam zij niet uit hare beswijming en stierf ten gevolge van den schrik.

FRANKRIJK.

Parijs, 28 aug. Men meldt het navolgende uit Bone, op de Algerijnsche kust, van het begin der maand augustus:

«Sedert verscheidene jaren wordt de onmiddellijke omtrek van onze steden, en voornamste militaire posten niet meer door expeditionaire afdeelingen doorkruist. In de provincie van Constantine is elke militaire post bij magte, om zich in haren kring, en daarbij tevens het gezag van Frankrijk te doen eerbiedigen. Constantine, Bone, Philippeville, la Calle, Guelma, El-Aroch en Sers bezitten thans een vrij uitgebreid omtrek, in welken zich meer en meer blijvende belangen vestigen. De omliggende gronden worden regelmatig bebouwd, en de landbouwer behoeft slechts een weinig meer kennis, onderſtand en vooral meer leiding, om zijn bedrijf naar wensch te zien gedijen. Men begint er ook eenige fabrieken te stichten. — Men beschouwt dezen stand van zaken, welke alleen het gevolg is van de wijze, op welke het land wordt beheerd, als het begin eener betere toekomst. Het bezetten van Bataja Biscara en Tebessa opent aan onze koninkrijken, die over geheel nog te vreesachtig zijn en te weinig vertrouwen stellen op den invloed der Fransche wapenen, een uitgebreid veld voor kunne ondernemingen, met welke zij zich in gemeenschap kunnen stellen met de Djerids, die de vruchtbare landtrekken, welke de woestijn begrenzen, bevoenen, en gretig naar de gelegenheid omzien, om hunne voortbrengselen aan het zeestrand te kunnen verruilen voor Europeſche koopwaren, waartoe de havens van de genoemde provincie alreeds gelegen zijn; inzonderheid bij de meer en meer weld winnende overtuiging van de bewoners des lands, dat hun, onder de bescherming van Frankrijk, regt en veiligheid voor personen en eigendommen wordt gewaarborgd. De sheiks van Nemenchaz, welke Bone onlangs heb-

ben bezocht, schijnen sulks alleszins te hebben begrepen.»

— Z. K. H. de hertog van Nemours is gisteravond van het kasteel Eu op de Tuilerien aangekomen. Men zegt dat de hertog zijne terugkomst spoedig heeft, wegens het kort ophanden vertrek van den hertog van Amale.

— Het vertrek van den hertog van Amale van Algiers is op 1 september aanstaande bepaald. Men zegt, dat hij niet den titel van onderkoning, dien van gouverneur generaal van Algerie zal reuen.

— Men verneemt, dat de gezondheid van den hertog Teste in de laatste week verbeterd is. Maar men ſchrijft uit Holland, dat de heer Pellapra, die in Haarlem teruggekeerd is, op dit oogenblik zoo is, dat men, wegens zijn hoogen ouderdom, ducht is voor het behoud van zijn leven.

— Het is niet de eerste maal, dat er aan den ontvreemdingen plaats hebben en de justitie gevorderd is, naastdenen bij de geestelijke oorden deze inrigting te doen, maar in langen tijd heeft geen zoo belangrijke diefstal plaats gehad als laatstelijk de ontvreemding van 50.000 franken in bankbiljetten. Heden morgen verhaalde men, dat de dieftal die dader reeds penigzins op het spoor was.

— Men verneemt, dat de dochter van Tschech aan Pruisſen zal uitgeleverd worden en dat Straſburg haar voorloopig als verblijfplaats is aangewezen. De prefect aldaar heeft last om haar uit de fonds der refugies te ondersteunen. Indien echter de Pruisſiſche regering op hare verwijdering van de grenzen mogt aandringen, zal haar eenige in het zuiden van Frankrijk aangewezen worden. Men zegt, dat zij de levensbeschrijving van haren vader benevens zeer belangrijke bijzonderheden betreffende zijn proces en zijn laatste oogenblikken, reeds aan een Franschen letterkundige van de republikeinſche partij, heeft ter hand gesteld, en dit werk eerstdaags in de Fransche en Duitſche talen het licht zal zien. Men voegt er bij, dat de Pruisſiſche gezant te Parijs, baron van Arnim alle moeite doet, om de uitgave te beletten, doch dat hem dit waarschijnlijk niet gelukken zal.

— Volgens *l'Étoile*, een ministeriaal dagblad, heeft er gisteren een gerucht geloopt, dat de koningin Christina en het gouvernement onrustbarende van Madrid hadden bekomen. De koningin Isabella zou het besluit genomen hebben, hare hoofdstad te verlaten en naar hier te komen.

— De heer Warnery ſchijnt, besloten te hebben alle middelen uit te putten, ten einde een onderzoek te verkrijgen, dat van de eene zijde licht zal brengen in de zaken van Algerie en van de andere, zijn toenland bij de discussiën klaar zal ſtaan. Na de aanklagen vernomen te hebben, welke naar men zegt tegen hem zullen worden ingebracht, zal het, naar men verzekert, zijne bedoeling zijn, om daartoe een aanklagt aan het parket van de procureur des konings in te dienen. Het zou den hertog van Nemours onmogelijk zijn om zich achter de voerzeggende onbevoegdheid van den beschuldigde te verschuilen en alsdan zou de zaak voor de jury komen, waar zij zich wel al hare gevolgen zou ontwikkelen.

Binnenlandſche berichten.

's Gravenhage, 20 aug. Men verneemt dat de hoofd-redacteur of uitgever van de *Nieuwe Rotterdamſche Courant* is gedagvaard om te verschijnen voor den regter-commissaris, ten einde inlichtingen te geven in de zaak van G. P. Verploegh; deze dagvaarding geſchiedt, naar men verzekert, ten gevolge van een artikel, geplaatst in gemelde courant van den 15den dezer maand, waarin, onder anderen, te lezen staat: «Wij voor ons moeten verklaren, dat uit de stukken, die wij gezien hebben, het ons bijna onmogelijk ſchijnt, dat Verploegh kin dood, hetgeen hij deed, zonder het waken van de wet te verrekken de kerk te staan.» En ziedert «Wij vernemen daarenboven dat de vrouw des Verploegh vergezeld, zich sedert 8 dagen te Kleef ophoudt, en in het logement, waar hij, Verploegh, gearresteerd is, elk hetzelve bijna niet verlaat, kinder trek getomen heeft (en); Zij moet verklaard hebben, daar in den laatsten tijd 1250 van haren en genen te hebben uitbetaald.»

Wij hebben alreeds beweerd, dat Verploegh heel op men-zelven stond, en dat geene ambtenaren

sten, de scheepsvrachten, de assurantiën en de provisien en courtages, hier te lande uitgekeerd wordende, meenen wij het onzen pligt, publiek te maken, al wat wij daarvan kunnen weten.

Het totaal der scheepsvrachten voor den overvoer van 's rijks producten van Oostindië naar de Nederlanden uitbetaald wordende, bedroeg in 1846, volgens verklaring van den president der Nederlandsche handelmaatschappij, eene kapitale som van f 10,722,000; eene allerbelangrijkste uitgaaf. Over zulk een bedrag moest men vooronderstellen, dat zuisig huishouden plaats vond. Wij twyfelden zeer, of zulke wel het geval zij.

De Nederlandsche handelmaatschappij, door de regering als haren eenigen agent voor den overvoer en verkoop van hare koloniale producten gebezigd wordende, bevracht de vaartuigen, die bij haar als geprivilegeerd alleen worden aangenomen — of zogenaamd op hare lijst staan — beurtsgewijze naar den tijd hunner binnenkomst hier te lande, tegen de vrachtprijzen van een bij haar aangenomen tarief, waarvan geene omstandigheden haar thans meer ter regte, noch ter slinke zijde kunnen doen afgaan.

Dit tarief bepaald de scheepsvracht per uitleverende last op f 150, voor suiker en specerijen, en f 140, voor koffij en alle andere goederen, met eene verbetering van 15 pCt. der vrachtpenningen voor avarij en kaplaken; dus te samen uitmakende f 172.50 voor suiker en specerijen, en f 161 voor koffij. De grootere schepen verliezen echter voor elke 100 last boven de 400 lasten uitgeleverd, f 5 per last voor de geheele massa, zoodat men dooreen, de vracht moet rekenen op f 145 en f 135 of, met de 15 pCt., op f 166.75 en f 155.25 per uitgeleverde last. De uitgeleverde last, nu, maakt een groot verschil met de gemeten scheepslasten. Zalks varieert naarmate de soort van goederen die men geladen heeft. Dooreen staan de uitgeleverde lasten tot de gemeten als 3 tot 4 of 4 tot 5, dat is, 400 gemeten scheepslasten geven op zijn minst 500 uitgeleverde.

Naar desen maatstaf betaald de Nederlandsche handelmaatschappij voor het gouvernement; maar wat betaald een particulier? — Aanmerkelijk minder.

De vrachten voor particulieren overvoer (waartoe ook veel schepen, die op de maatschappijlijst staan, gebezigd worden, wanneer zij den tijd van hunne binnenkomst tot hunne weder-bevrachting, dat 12 maanden en langer duren kan, niet geheel ongebruikt willen laten voorbijgaan) variëren, natuurlijk zeer veel. Het is gebeurd, dat men f 60, f 70 à f 80 met 15 pCt. betaalde, maar dit zijn bepaald onbestaanbare vrachten. Meestal loopen dezelve van f 100 tot f 120 met 15 pCt., zelden, en als bij exceptie, bedragen ze meer. De goederen, die men dan tegen dezelve inlaadt, zijn, echter, van veel minder voordeligen aard voor de reederij. Terwijl de maatschappij-schepen meestal de voordelige koffij laden, worden de particulieren met suiker, tabak en arak gecharterd, zoodat het eene zeldzaamheid wordt, dat men meer dan de gemeten lasten uitlevert.

Gaat men over tot de berekening van het onderscheid tusschen de vrachtprijzen door het gouvernement en door particulieren uitbetaald, dan vindt men: — het gouvernement geeft aan scheepsvracht voor een vaartuig van 400 gemeten lasten voor 500 uitgeleverde lasten à f 166.75 en f 155.25, dus gemiddeld f 161, eene som van f 80,500. — Particulieren betalen voor die 400 gemeten lasten ook circa 400 uitgeleverde à f 120 met 15 pCt. of f 138, f 55,200; zeg nu maar f 80,000 en f 60,000, dan is de particuliere vracht 75 pCt. der gouvernement-betaling, ergo zou, indien de gouvernement-producten particuliere aanvoeren waren, voor de f 10,000,000 vrachtpenningen, slechts f 7,500,000 betaald behoeven te worden, en dus f 2,500,000 uitgespaard zijn. Wij geven nu gaarne op deze berekening f 500,000 korting en zeggen dan dat men in ronde som f 2,000,000 jaarlijks minder zoude behoeven uit te geven, dan nu het geval is; — in allen gevalle een belangrijk verschil.

Maar — dit zal men ons tegenwerpen — is de particuliere vracht bestaanbaar? Ja, zij is zulks. Vreemde schepen, vooral de Engelsche, varen tot deselve, en brengen de goederen meestal tegen minder hier te lande aan. Onze eigene schepen, die niet op de lijst der maatschappij, dat is, die buiten het monopolie der gouvernement-bevrachting varen, brengen contant de goederen tegen deselve aan, en maken er

nog hunne reheding bij; terwijl de schepen op de maatschappijlijst, te samenreizen doende, gaarne voor deselve willen varen. Wat men is, de factorij der Nederlandsche handelmaatschappij, te Batavia, nam ze selve in enkele gevallen, dat arto veel particulieren, schepen in de Japansche havens waren, aldaar tegen de vracht van f 120 en lager aan.

Maar, waarom geeft dan de Nederlandsche handelmaatschappij of het gouvernement die hooge vrachten? vraagt men wellicht. — Wij begrijpen wel eenigzins de oorzaak dater verhoogde uitgaaf, maar de verkeerdheid van den maatregel komt ons zooveel te grooter voor.

Bij de eerste wording onzer koopvaardijvloot was het natuurlijk en sprak het van selve, dat men hooge vrachten moest en wilde betalen. Langzamerhand verminderde men wel deselve, maar zij bleven toch veel te lang boven hetgeen men in redelijkheid had moeten betalen. Toen het men het cijfer der schepen, waarop ieder door de overname van het van de rederij, boven het beoogde getal loopen en, in plaats, zoo als wij zelden, dat men in tijds de vrachten ganczaam verminderde, t welk van zelf de aanbeveling had doen ophouden, sloot men, toen het te laat was, de deur voor nieuwe ondernemingen en maakte monopolie voor de reeds volloode of in aanbouw staande schepen. Nu had men een getal vaartuigen, dobbel zo groot als de behoefte, en men ving aan de schepen, bij de beurt bevrachtende, een jaer, of daardrent, stil te laten liggen. Van de twee jaren voor men nu één, en het spreekt van selve, dat dit één jaer voor twee den kost moest verdienen en dubbele winst voor de reederij moest opleveren. De regering erkent het, dat zij voor dit groote gebrek ten minste niet blind is, maar wat helpt dit, zoo zij evenwel geene remedie aanwendt. Men verzou en versint mogelijk nog allerlei hulpmiddelen, om het getal schepen te verminderen, maar zoodra de Nederlandsche handelmaatschappij hare eigene verordeningen, dienaangaende, moest toepassen, wist zij even zoo vele contra-verzinseltjes te maken, ten einde niets uit te voeren. Zed bleef dan het getal vaartuigen veel te groot en de verkeerde stand van zaken voortduren; terwijl de gedachte, dat men op nieuw in lateren tijd (men heeft het jaar 1850 genoemd) meer schepen zullen worden aangenomen op de lijst der Nederlandsche handelmaatschappij, aan velen in het geheel niet vreemd is.

Het is mogelijk, dat de minister van koloniën, toen hij ten vorigen jare aan de Tweede Kamer verhaalde, dat het zijn doel is, het getal der Oostindische schepen en daarna de vracht te verminderen, in allen ernst meende wat hij zeide; veel lijkt het er evenwel naar, dat zijne uitnemendheid toen — met alle respect gezegd — slechts wat kool verkocht.

Vervolgens ligt eene groote rede der meerdere vrachtgevendheid van het gouvernement in de velehande bepalingen, die het den koopvaardijvaarders oplegt. In de eerste plaats moet alles groot zijn en eene royale vertooning maken; alles moet zoo mogelijk nieuw zijn, opdat men er een kijkje aan kan hebben, en dan nog wordt het schip door eenige experts der Nederlandsche handelmaatschappij zoo zorgvuldig nagzien, alsof, zonder dat, de reeder uit karigheid het vaartuig naar den kelder wilde sturen en het behoud van schip en lading van het hier vernieuwen en het daar vermaken van ieder touwtje of plankje afhangt. Verdere moet alles dubbel en dwars demand zijn. Waar men anders met 20 maar alleen werkdoende mannen vaart, voort men er nu 35 à 40 stuks van allerhande ras. De ekwipaasje, bij voorbeeld, van een schip van 425 last, bestaat uit 1 kapitein, 3 stuurlieden, 1 doctor, 1 hofmeester, 2 bootlieden, 2 timmerlieden, 1 seilmaker, 14 (en disant) matrozen (juist niet altijd dekkend), 7 ligte idem, en 6 jengont; ergo leeren de bepalingen der Nederlandsche handelmaatschappij, dat men 14 matrozen en 25 personen, die dit niet zijn, aan boord moet voeren. Wat nu dat gansche aantal andere personen beduidt, weten wij niet. Waarom het toch niet aan de reederij-zelte overgelaten hoe zij varen wil. Waarlijk, men behoeft geen zweem van vrees te koesteren, dat de lading ook maar een grein minder wel zal ontloot worden; zed de reederij het selve in handen heeft, het schip naar haar beliezen, met in-acht-neming der noodige zuinigheid, in zee te leveren. Men late al dat overbodige achter. Men vrage niet langer van de reederij, dat zij met hofmeester, 3 stuurlieden, doctor, enz. zal varen. Zed die personen nuttig aan boord zijn, de reederij kent hare eigene belangen te wel, om ze aan den wal te laten.

Door die groote schaal, waarop de Nederlandsche handelmaatschappij alles verlangt en de goede vrachten, die zij geeft, is alles van selve reeds op een grooten voet gebracht. De verdiensten der kapiteins

van sommige schepen, bedragen 3 à 4000 's jaars van de overige manschap is de gage naar evenredigheid. Alleen de doctor kost, à f 50 of f 60 's maand f 500 à f 600 voor eene reis, met kost, logies en extra-medicamenten, voor elke reis aan de reeder eene kleine duizend guldens. Men heeft ook, bij het algemeen, met kost en vertoring zeer roijaal de boord, zonder de zoo gewenschte zuinigheid te hebben, die bij alle andere, mijn ruim gedeelde kapiteins, wordt in acht genomen en die ook wel degelijk bij onze kleinere schepen gevonden wordt, om hen tegen vreemde natiën te kunnen doen concurreren.

Het spreekt als een boek, dat al dat fraaie en groote door de hoogere vrachtprijzen moet betaald worden. Laat men dat overbodige niet varen, dan zal het altijd zeer moeilijk blijven, de transportkosten van belang te vermindern.

Eene andere vraag blijft het nu, of met al de mildheid handel en scheepvaart wel bevoordeeld worden. Ware dit laatste ons recht duidelijk, wij zouden geene der eersten zijn, er iets tegen in te brengen, doch naar onze meening, die wij voor gegronsd aanzien, kon het tegendeel ligt het geval zijn.

(Vervolg hierna)

Advertentien.

Bevallen van eene DOCHTER BARONES VAN FOORST tot FOORST VAN PLOEN Geboren TEIJSSSEN. Duxvan, den 17den Augustus 1847.

Heden overleed aan een spoedig verval van krachten tot onze innige droefheid, onze liefdes Vader en Behuwd-Vader, de Heer H. J. WEENINK, in den ouderdom van ruim 70 jaren.

ZUTPHEN, den 17den Augustus 1847.

H. J. WEENINK,
F. WEENINK — KAMERLINGH
G. WEENINK,
G. E. WEENINK — THIEME.

Op heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 19 jaren, LOUIS LAMBER ANDRÉ, 2de Luitenant der Genie voor Oost-Indiën, geliefde oudste Zoon van

ARNHEM, den 19den Augustus 1847. ALEX. ANDRÉ.

Zenige kennisgeving.

+++ De BETAALMEESTER in het ARRONDISSEMENT ARNHEM maakt bekend, dat hij, zedende de maand van den BETAALMEESTER zal worden waargenomen door den Heer en Mr. A. ROUKENS, aan wien, onder goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Financiën de noodige volmagt daartoe is verstrekt.

Arnhem, den 20sten Augustus 1847.

De Betaalmeester voornoemd
VAN RANZOW.

WINKEL EN GROSSIERDERIJ
AR
KOFFIJ, THEE EN KRUIDENIERS-
WAREN.
Regentant te Arnhem.
De Ondergetekende heeft de eer het geachte Eublijot te berisgen, dat deszelfs alhier opgerigte WINKEL IN KOFFIJ, THEE, KRUIDENIERS-WAREN, SIGAREN, TABAK, enz., geopend is. Zich behoedelijk in de geest van het Publiek aanbrevelende, becoof hij eene citiele behandeling tot Mijlk geselde prijzen.
Arnhem, den 11den Augustus 1847.
W. JESSE, & Co.

Marktprizen.

Arnhem, 20 augustus 1847.
Oude Wit van f 10.00 tot f 18.00. Nieuwe Wit van f 10.00 tot f 18.00; Nieuwe Rogge van f 7.40 tot f 8.00; Boekweit van f 9.25 tot f 10.00; Garst van f 5.60 tot f 6.20; Vrietsche Erwt van f 0.00 tot f 0.00; Voerhaver van f 4.20 tot f 4.80; Witte Boonen van f 0.00 tot f 0.00; Paard-Boonen van f 0.00 tot f 0.00; Graanne Erwt van f 0.00 tot f 0.00; Groene Erwt van f 0.00 tot f 0.00; Gals Erwt van f 9.10 tot f 0.00; Kool van f 12.75 tot f 0.00; Avelaan van f 0.00 tot f 0.00; Klaverveld van f 0.00 tot f 0.00; Aardappelen van f 1.50 tot f 1.75; Boter van f 0.84 tot f 0.92 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 21 Aug. 1 El 7 Palm 8 Duim; gew. O D. gev. 7 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrucker.